

دانشگاه گلستان
وزارت آموزش و پرورش
انگاره کل آموزش و پرورش استان گلستان
معاونت آموزش و پرورش شهرستان میناب

Third National Conference on Professional Research in Psychology and Counseling

سومین همایش ملی پژوهش های حرفه ای در روانشناسی و مشاوره

بررسی جایگاه و نقش مدارس و خانواده در مقابله با آسیب های فضای سایبری

بهزاد حاجی لوئی

کارشناسی علوم تربیتی

چکیده

از زمانی که اینترنت وارد فضای زندگی انسان شده- تاکنون- علی رغم تمامی محاسن و مزایای آن، یکسری دغدغه و نگرانی را بر خانواده ها تحمیل نموده است؛ موضوعی که در تمامی جوامع موضوعیت داشته و محدود به جامعه و یا اقلیتی خاص نمی شود. از طرف دیگر، به دلیل ویژگی های خاص فضای مجازی و نو بودن این پدیده، بسیاری از والدین، فرصت، امکان و یا توان کافی برای شناخت دقیق این فضا و کاربردهای آن را به دست نیاورده اند؛ لذا عدم آشنایی مناسب آن ها با این فضا و در مقابل، استفاده روزمره نوجوانان و جوانان و حتی کودکان از فضای مجازی موجب شده است فضایی محرمانه و خصوصی در محیط خانه برای فرزندان ایجاد شود؛ به گونه ای که بدون دغدغه و بدون احساس وجود ناظر بیرونی به تارنماهای مختلف در این فضا دسترسی یابند که گاهی نیز به دلیل ویژگی های سنی و شخصیتی و کنجکاوی های خود، متأثر از فضاهای ناسالم موجود در اینترنت گردند. از این جهات خانواده و مدرسه که در امر تعلیم و تربیت این گروه و شکل گیری شخصیت آنها نقش بسزایی دارند، سهم بیشتری در مقابله با تهدیدات دشمنان کشور دارند. امروزه دیگر، تدابیر پیشگیری وضعی از آسیب های فضای سایبری به تنهایی جوابگو نیست و دولت ها باید با راهکارهای پیشگیری اجتماعی به مقابله با تهدیدات دشمنان در این فضا بپردازند. این مقاله درصدد است ضمن تبیین نقش مدرسه و خانواده در امر تعلیم و تربیت اطفال و نوجوانان که از نهادهای اصلی جامعه پذیری و سرمایه اجتماعی هستند به تدابیر مقابله اجتماعی رشد مدار از تهدیدات سایبری تاکید ورزد.

کلیدواژگان: آموزش و پرورش، پدافند غیر عامل، خانواده، مدرسه

۱. مقدمه

در عصر حاضر، روابط انسان ها با تحولات دنیای معاصر پیچیده تر شده است. بشر عصر کنونی همگام با پیشرفت تکنولوژی و ظهور فناوریهای جدید که فضای سایبر نیز حاصل پیشرفت های علمی و صنعتی در قرون اخیر است وارد دهکده جهانی شده و تحت تاثیر «پدیده جهانی شدن» با چالشهای اساسی مواجه شده است.

در اواخر سده بیستم و در عصر فرا صنعتی، جهان شاهد ظهور پدیده ای شگرف در اثر پیشرفت های علمی و فناوری های جدید بوده است؛ پدیده ای که در حقیقت به معنای تولد جهانی دیگر بود که از پیوند فناوری های اطلاعاتی و ارتباطاتی پدید آمده و «فضای مجازی (سایبری) یا اطلاعاتی - ارتباطاتی» نام گرفت و به فضای های زمینی، دریایی و هوایی دنیای حقیقی اضافه گردید. (نجفی ابرندآبادی، ۱۳۹۵)